

## افغانستان در فغان شیعیان هَزاره



بسمه تعالی

### افغانستان در فغان شیعیان هَزاره

علی مقدس

حوادث خونین پرتکرار علیه اقوام در افغانستان نشان می دهد که طالبان برخلاف تعهد حاکمیتی در جهت تأمین امنیت مردم، ناکام مانده است. بی تردید هیچ تبار و قومی در افغانستان در برابر عملیات های تروریستی در امان نبوده و نیست، اما این سوال مطرح است چرا اکثر قربانیان در حملات انتحاری و غیر انتحاری، به شیعیان هَزاره اختصاص دارد؟!

چرا در اوضاع بحرانی افغان ها تحت حاکمیت طالبان، که تامین یک قرص نان برای گذران روزانه زندگی، از اساسی ترین دغدغه روزمره هزاره به شمار می رفت، جای خود را به ترس و اضطراب ناشی از عملیات

های تروریستی و انتحاری داده است.؟!

شواهد نشان می دهد کشتار شیعیان هزاره، معلول سناریوی حساب شده و مدون سازمان هایی همچون: آی اس آی است که در ادامه به برخی زوایای آن اشاره می شود؛

الف. ژئوپلیتیک و جغرافیای هزاره

آرزوی دیرین افراط گران و نفوذی های تکفیری در بدنه طالبان، دست یابی به دهلیزی است که بتواند با کمترین مسافت و هزینه، مسیر جنوب به شمال را برای آن ها ایجاد کند. ژئوپلیتیک هزاره در موقعیتی قرار دارد که در بخش هایی از ولایات غور، غزنی و دایکندی می تواند کریدور جنوب به شمال و یا برعکس را در کوتاهترین مسافت برای افراط گران تأمین کند. تلاش مداوم افراط گران طالبان با حمله بر مناطق جاغوری، قره باغ، مالستان، لعل، سرچنگل و ... در راستای بازکردن و تأمین کریدور نامبرده بوده است که با توجه به شناخت هزاره نسبت به تبعات ایجاد دهلیز از سوی افراط گران، با مقاومت تمام، این اجازه را به آنان نداد.

به نظر می رسد بخشی از اهداف حملات انتحاری افراط گران در غرب کابل و دیگر اماکن، در جهت عملیات روانی و تضعیف روحیه شیعیان هزاره با هدف عقب نشینی آنان در مناطق غزنی و غور برای به دست آوردن کریدور جنوب به شمال باشد.

ب. تحریک هزاره برای ورود به جنگ مذهبی

اسناد به دست آمده از آی اس آی و روند جنایات علیه شیعیان هزاره نشان می دهد؛ سربریدن غیرنظامیان شیعی زابل و انفجارهای مکتب سید الشهداء و مکتب عبدالرحیم شهید در غرب کابل که صد ها شهید و زخمی در پی داشت، بیانگر تحریک هزاره شیعه، برای ورود به میدان مبارزه هست که یک سوی اردوگاه، شیعیان هزاره و سوی دیگر اردوگاه افراطیان سنی قرار دارد تا بتوانند یک جنگ مذهبی تمام عیار را تدارک ببینند.

افراط گران موجود در بدنه طالبان به دنبال آن هستند تا به شیعیان هزاره القاء کنند که حکومت نه

تنها قادر به حفاظت از شیعیان نیست بلکه ارادۀ صیانت از شهروندان شیعه را ندارد، از این رو باید سلاح بردارید و به دنبال تأمین امنیت خود باشید!

ج. تخریب رهبران سیاسی شیعه

هدف دیگر افراط‌گران از این حملات، تضعیف چهره رهبران سیاسی شیعه در افغانستان است. کنترل احساسات و تعصب مذهبی هزاره که بخش قابل توجه آن از سوی شهروندان هزاره به خاطر تشخیص و تحلیل درست از مسائل، احصاء می‌شود، بخش دیگر آن مرهون مدیریت و اقدام به هنگام رهبران سیاسی شیعه در نوع واکنش به وقایع است. افراط‌گران که مجری سیاست‌های آی‌اس‌آی هستند به دنبال آن‌اند تا وانمود کنند که رهبران سیاسی شیعه، نه تنها بی‌توجه به قلع و قمع کودکان و زنان‌اند بلکه به دنبال منافع فردی و دنیا طلبی خود، غرق در معامله و تعامل با سران طالبان‌اند. اما شیعیان فهیم هزاره نشان داده‌اند که همیشه گوش به فرمان رهبران سیاسی خود هستند و از هرگونه اقدام فردی و عجولانه به دورند.

د. محروم‌سازی شیعیان هزاره از حقوق آموزشی-فرهنگی

هدف دیگر از حملات تروریستی پی‌در پی در مناطق شیعه‌نشین، محروم‌ساختن شیعیان از حق آموزش است. شیعیان هزاره از دیر زمان در بین افغان‌ها به شهروندان توأم با فرهنگ و علم شناخته می‌شوند. تحصیلات عالی و تخصص‌یابی‌ایشان، حکومت را مجبور می‌کند به خاطر فرار متخصصان و پناهندگی به دیگر کشورها، دست‌نیاز به سوی آن‌ها دراز کند.

اما به سبب سیاست‌های غلط طالبان‌مانند: تصفیه قومی کارمندان دولت، در پست‌ها و مشاغل نیاز به تخصص، طالبان را با یک پارادوکس مواجه کرده است. زیرا از یک سو طالبان به حضور غیر پشتون‌ها در مشاغل تخصصی و کارمندی معتقد نیست اما از سوی دیگر برای اداره دولت، نیازمند بکارگیری متخصصان است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که جوانان هزاره شیعه از باسوادترین و متخصص‌ترین افراد به شمار می‌روند که به لحاظ استعداد و پشتکار مقام نخست را به خود اختصاص داده‌اند.